

DEVA Partili Ekmen: Mersin balıkçılığı krizle karşı karşıya

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen, Mersin balıkçılığının içinde bulunduğu derin krizi Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşıdı. Ekmen, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından yanıtlanması istemiyle verdiği yazılı soru önergesinde, sektörün karşı karşıya olduğu ekonomik, sosyal ve ekolojik sorunlara dikkat çekti.

Balıkçı denize çıkarsa zarar ediyor

DEVA Partili Ekmen, Tarım ve Orman Bakanı Yumaklı'nın yanıtlanması istemiyle TBMM Başkanlığına soru önergesi verdi. 2026 yılı itibarıyla sektörün yalnızca bir kârlılık sorunu değil, açık bir "varoluş krizi" yaşadığını ifade eden Yeni Yol Partisi Grup Başkanı Ekmen, "Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki en önemli su ürünleri merkezlerinden biri olan Mersin; Karaduvar, Çamlıbel ve Erdemli gibi tarihsel balıkçılık duraklarıyla binlerce aileye doğrudan, on binlerce kişiye ise dolaylı olarak istihdam sağlayan devasa bir ekonomik ekosistemdir. Ancak 2026 yılı itibarıyla Mersin balıkçılığı sadece bir kârlılık sorunu değil, bir 'varoluş

krizi' ile karşı karşıyadır. Geleneksel kıyı balıkçılığı, artan işletme maliyetleri ve yapısal ihmaller nedeniyle tarihinin en büyük tasfiye sürecini yaşamaktadır. Mersinli balıkçılar için mazot sadece bir enerji kaynağı değil, denize açılabilmenin yegâne anahtarıdır. 2026 yılı başındaki yüksek enflasyonist baskı ve akaryakıt zamları, bir teknenin denize çıkış maliyetini, avlanması muhtemel balığın piyasa değerinin üzerine çıkarmıştır. Karaduvar Balıkçı Kooperatifi üyelerinin denize çıkıp zarar etmektense limanda kalma tercihi, bir sektörün kontak kapatma noktasına geldiğinin en acı kanıtıdır. Mazot, ağ bakımı, kumanya ve bağlama ücretlerindeki fahiş artışlar, küçük ölçekli balıkçılığı sürdürülemez bir ekonomik yük haline getirmiştir" dedi.

Kıyı balıkçısının av sahası daralıyor

Mersin Körfezi'nde çevresel baskıların arttığını dile getiren Ekmen; kirlilik, iklim değişikliği ve istilacı türlerin yanı sıra endüstriyel avcılığın da küçük ölçekli balıkçıyı zor durumda bıraktığını belirterek, "Mersin Körfezi'ndeki ekosistem; kirlilik, iklim değişikliği ve istilacı türlerin baskısı altındadır. Bunun üzerine, endüstriyel gırgır teknelerinin yasal sınırları zorlayarak kıyıya yakın bölgelerde avlanması, Karaduvar ve Erdemli'deki küçük ölçekli balıkçıların av sahalarını tamamen daraltmıştır. Kıyı balıkçısının rızık alanlarının endüstriyel baskı altında kalması sadece ekonomik bir kayıp değil, denizdeki biyolojik çeşitliliğin ve sürdürülebilirliğin de yok edilmesidir. Sektörün en büyük koruyucu kalkını olması gereken balıkçı kooperatifleri, finansal imkansızlıklar nedeniyle üyelerine mazot, ağ veya teçhizat desteği veremez hale gelmiştir" şeklinde konuştu.

Kooperatifler güçsüz, balıkçı yalnız

Balıkçı kooperatiflerinin finansal yetersizlikler nedeniyle işlevini yitirdiğini ifade eden Ekmen, "Kooperatiflerin güçsüzleşmesi, balıkçıyı bireysel borç sarmalına itmekte ve kâr marjının tamamen araçlar ile büyük toptancıların kontrolüne geçmesine neden olmaktadır. Mersin balıkçılığındaki bu çöküş, kentin sosyo-kültürel kimliğini bozacak ve mavi vatan ekonomisinde stratejik bir zafiyet yaratacaktır. Karaduvar, Çamlıbel ve Erdemli balıkçılarının desteklenmesi, ÖTV'siz yakıt desteğinin artırılması, av sahalarının korunması ve kooperatiflerin finansal olarak güçlendirilmesi bir tercih değil, milli bir zorunluluktur" açıklamasında bulundu.

Mersin balıkçılığında, düşük kazanç ve ağır iş yükü nedeniyle sektörden ayrılan tecrübeli kişilerin yarattığı istihdam açığı nasıl giderilecektir?

Mersin Milletvekili Ekmen, Bakan Yumaklı'nın yanıtı istemiyle verdiği önergede şu sorulara yanıt aradı:

1. 2026 yılı başı itibarıyla artan mazot ve kumanya maliyetlerinin, Mersinli küçük ölçekli balıkçılar için "denize çıkış maliyetini, avlanan balığın piyasa değerinin üzerine çıkarması" durumu Bakanlığınızın bilgisinde midir?

2. Karaduvar ve Erdemli limanlarında, maliyetler nedeniyle "zarar etmektense limanda kalmayı" tercih ederek kontak kapatan tekne sayısı kaçtır? Bu teknelere yönelik acil bir Mavi Mazot sübvansiyon artışı planlanmakta mıdır?
3. Mersin Körfezi'nde endüstriyel gırgır teknelerinin yasal sınırları ihlal ederek kıyıya yakın bölgelerde avlanması sonucu, küçük ölçekli balıkçıların geleneksel av sahalarının tahrip edildiği iddiaları doğru mudur?
4. Kıyı balıkçısının rızkını ve deniz ekosistemini korumak adına, Mersin Körfezi'nde 7/24 uydu takibi (VMS) ve fiziksel sahil güvenlik denetimleri artırılacak mıdır? Endüstriyel tekneler için yeni bir mesafe/derinlik sınırı düzenlemesi gündeminizde midir?
5. Mersin balıkçılığında tecrübeli tayfaların ve reislerin, düşük kazanç ve ağır iş yükü nedeniyle kentin lojistik ve inşaat sektörlerine kayması sonucunda oluşan istihdam boşluğu nasıl giderilecektir?
6. Balıkçılık mesleğinin genç nesiller için yeniden cazip hale getirilmesi amacıyla, bu iş kolunun "yıpranma payı" kapsamına alınması veya Genç Balıkçı Girişimci Destekleri kapsamında faizsiz kredi verilmesi planlanmakta mıdır?
7. Mersinli balıkçıların ağlarına ve av verimine büyük zarar veren balon balığı ve aslan balığı gibi istilacı türlerin avcılığına verilen destekleme ödemeleri, 2026 yılındaki fahiş operasyonel giderleri karşılayacak seviyeye (enflasyon oranında) güncellenecek midir?
8. Balıkçıların ağ kaybını ve teçhizat hasarını telafi edecek bir "Ekosistem Hasar Tazmin Fonu" oluşturulması düşünülmekte midir?
9. Kirlilik ve iklim değişikliği nedeniyle verimi düşen Çamlıbel ve Erdemli kıyı hatlarında, biyolojik çeşitliliği artırmak ve küçük balıkçının av verimini yükseltmek için 2026 yılı bütçesinden ne kadarlık bir pay ayrılmıştır?
10. Karaduvar Balıkçı Kooperatifi gibi köklü yapıların, finansal yetersizlik nedeniyle üyelerine ağ, motor ve yakıt desteği veremez hale gelmesi karşısında, kooperatiflerin işletme sermayesini güçlendirecek hibe ve düşük faizli kredi modelleri devreye alınacak mıdır?